MISSZIÓS ÉV
A BUDAPEST-BELVÁROSI NAGYBOLDOGASSZONY FŐPLÉBÁNIA-TEtemplomban

BOLDOG
ROMZSA TÓDOR PÜSPÖK

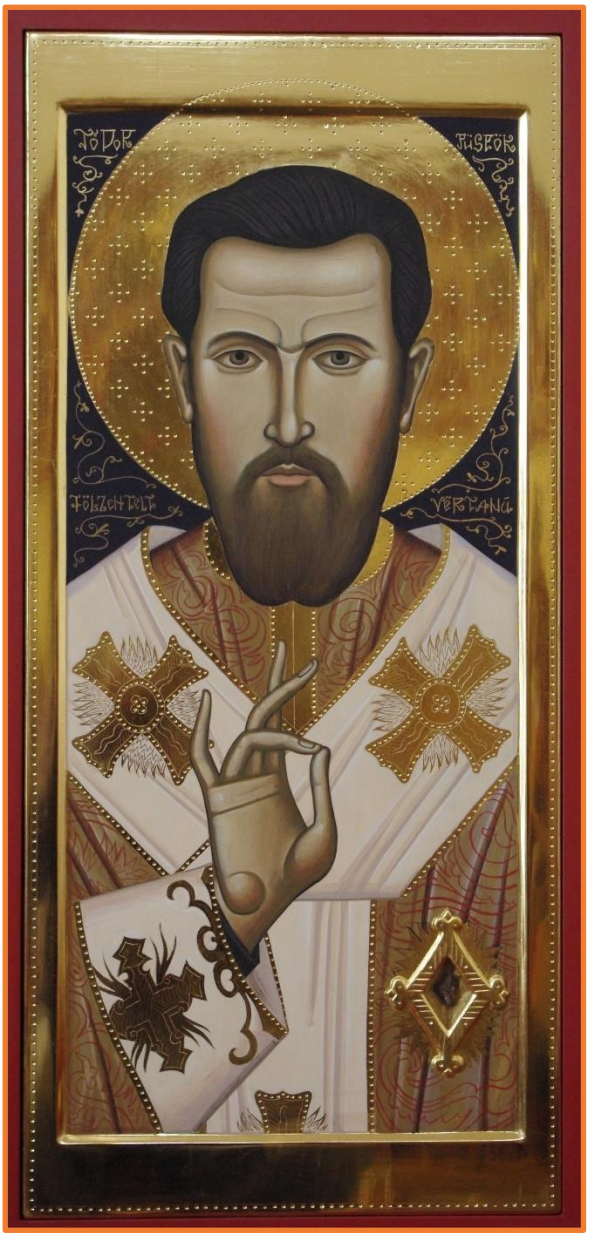

2024. április 15.

"Részünk legyen a szentek fényességében!"
Kol 1,12

„Szeretlek téged, Uram, én erősségem;
az Úr az én erősségem és oltalmam”
Romzsa Tódor püspöki jelmondata

A Boldog Romzsa Tódor püspök emléknapok programjai:

2024. április 15. (hétfő): 16:30 órakor Boldog Romzsa Tódor emléknap a feltemplomban (kép megáldása, vesperás, ünnepi szentmise)

2024. április 20. (szombat): Tervezni Istennel! Boldog Romzsa Tódor nyomában…
10:00 órától a Mária Rádió beavató zarándoklata. Találkozó a Normafánál.
Útvonal: Normafa – Máriaremete (kb. 14 km). A túrát vezeti: Szendrei Anna

2024. április 21. (vasárnap): 10:00 órakor Dr. Osztie Zoltán plébános atya prédikációja Boldog Romzsa Tódor püspökről a szentmise prédikációjában

2024. április 21. (vasárnap): 21:05 órakor emlékműsor a Mária Rádióban Boldog Romzsa Tódor püspökről
vendégek: Júlia, Aranka és Dalma nővér (Boldogasszony Tanító Nővérei)

2024. április 24. (szerda): A 17:00 órakor kezdődő szentmisében Dr. Orosz Atanáz görögkatolikus püspök atya prédikál, majd a „Vértanúságra ítélve” című film közös megtekintése az altemplomban (52. perc)
A vetítést követően kerekasztal beszélgetés Dr. Orosz Atanáz püspök atya és Dr. Osztie Zoltán plébános atya részvételével.

Könyörgés Istenhez Boldog Romzsa Tódor püspök közbenjárásáért

Istenünk, te Boldog Romzsa Tódor püspököt és vértanút többnemzetiségű híveid lelkipásztorává tetted.
Segíts, hogy megalkuvás nélküli tanúságtételének és életáldozatának példáját keresztény életünkben mi is hűségesen kövessük.
A mi Urunk, Jézus Krisztus, a te Fiad által, aki veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben, Isten mindörökkön-örökké.
Ámen.

Az események szervezője:

Dr. Osztie Zoltán atya, a Budapest-Belvárosi Nagyboldogasszony Főplébánia plébánosa

Együttműködő partnereink:

Ars Sacra Fesztivál, Görögkatolikus Múzeum, Mária Rádió, Miskolci Egyházmegye, Zemplén TV

"Részünk legyen a szentek fényességében!"
Kol 1,12

Boldog Romzsa Tódor püspök életrajza
(1911 – 1947)

Romzsa Tódor 1911. április 14-én született a kárpátaljai Nagybocskón, görögkatolikus magyar családban. A huszti reálgimnázium után teológiai tanulmányait Rómában végezte. Itt szentelték pappá 1936. karácsonyán. A Pápai Gergely Egyetemen szerezte licenciátusát.
1937. júliusában tért haza Kárpátaljára, ahol a lelkipásztori munka mellett 1939-től az ungvári szeminárium spirituálisa és filozófiatanára volt. Dudás Miklós hajdúdorogi görögkatolikus püspök, Scheffler János szatmári, és Madarász István kassai püspökök szentelték püspökké Ungváron 1944. szeptember 24-én.
Püspöki jelmondata: „Szeretlek téged, Uram, én erősségem; az Úr az én erősségem és oltalmam."

Egy hónap múlva a Vörös Hadsereg megszállta, és a Szovjetunióhoz csatolta Kárpátalját. A szovjet vallás-, és egyházüldözés idején -amely a görögkatolikus egyház megszüntetésére, az ortodox egyházba való beolvasztására irányult- Romzsa Tódor püspökként a békés ellenállás fontos alakjává vált. Határozottan elutasította a Rómával való egység megtagadását. Kitartásra és egységre szólította fel papjait és híveit. A politikai hatalom rágalomhadjáratot indított a katolikusok ellen: templomaikat lefoglalták, gyakoriak voltak a letartóztatások, a kirakatperek, a szibériai száműzetések, és a börtönbüntetés.
Munkássága az etnikumok közti ellentétek kibékíthetőségének is szép példája: ő magyar volt, de természetesnek tartotta, hogy minden papjával, a híveivel azok nyelvén beszéljen.
Ellenálló tevékenysége miatt 1947-ben a KGB Romzsa Tódor meggyilkolását határozta el.
A lókai filiális templom felszenteléséről kísérőivel együtt hazafelé tartó püspök lovaskocsiját Iványi község közelében egy katonai teherautó elgázolta, majd a sebesülteket az autó utasai agyba-főbe verték. A főpap nem halt meg, de nagyon súlyosan megsérült. Beszállították a munkácsi kórházba. Itt a sikeres műtét után egy kórházi takarítónőnek álcázott KGB ügynök méreginjekciót adott be a püspöknek. Romzsa Tódor halála 1947. november 1-re virradó éjszakán állt be.

A merénylet célja a hívők megfélemlítése, a papok megtörése volt. A püspök 1947. november 4-i temetése gyásznap volt Kárpátalja görögkatolikusai számára. Az ungvári görögkatolikus katedrális kriptájában temették el. 1998. június 3-án Puskás László (életrajzírója) találta meg az ereklyéket az 1990-től már ismét görögkatolikus székesegyház szétrombolt kriptájában. A hiteles azonosításra a budapesti Természettudományi Múzeum Embertani Intézetében került sor. Az ereklyéket 2003. június 26-28-án ünnepélyesen átszállították Ungvárra, és elhelyezték a székesegyház Szent Kereszt mellékoltárában.

Romzsa Tódort huszonnyolc görögkatolikus vértanú társával együtt II. János Pál pápa avatta boldoggá 2001. június 27-én az ukrajnai Lembergben (Lviv).

"Részünk legyen a szentek fényességében!"
Kol 1,12

„Vértanúságra ítélve”

A sátoraljaújhelyi Zemplén TV 2015-ben készítette el az 52 perc időtartamú „Vértanúságra ítélve” című dokumentumfilmjét Boldog Romzsa Tódor püspök vértanúságáról. A film rendezője Mezősi-Nagy Mariann. Operatőr: Mezősi Tamás
A film a YouTube-on is megtekinthető meg az alábbi QR kód beolvasásával.

A borítón szereplő ikonkép műleírása

Készítette: Makláry Zsolt, 2011, Sárospatak-Kispatak
vörösfenyő, festett, aranyozott 74 x 33,5 cm

Romzsa Tódor püspököt ábrázoló mellkép az ikonfestés klasszikus technikájával készült kréta alapra festett, aranyozott ereklyetartó ikon. Az ikon mintája Romzsa Tódorról készült ismert fotó volt. Ez magyarázza a portrészerű arcformálást. A kép kompozíciójának középpontjában az áldó jobb kéz látható. A jobb alsó negyedben, az ábrázolt püspök szívének magasságában selyemmel bélelt, üveggel fedett, rombusz alakú, réz ereklyetartó tartó fülkében a jobb kéz csont ereklyéje van elhelyezve. A püspöki ornátus visszafogott, szinte monokróm barna, drapp színvilágából expresszív erővel világlik ki az emberi arc és a kéz. A kifejezőerőt teljessé teszi a szentséget megjelenítő aranyozott dicsfény. A vértanúságra utalnak az omofor aranyozással kiemelt keresztjei valamint az aranyozott sugárnyalábokkal övezett ereklyefülke. A kép síkjából kiemelkedő aranyozott keretre ráfutó dicsfény az egyébként statikus kompozíciót kimozdítja a keretből. Az aranyozott részeket poncolt kontúr díszíti. A dicsfény teljes felületét keresztet formáló poncolt díszítés fedi. A fej két oldalán felirat olvasható: „Tódor püspök fölszentelt vértanú”

A kép 2011-ben Romzsa Tódor születésének századik évfordulója alkalmából készült ifj. Telenkó Miklós családjának felajánlásából. Romzsa Tódor dédapja Sárospatakon volt görögkatolikus lelkész. A kép a helyi Romzsa Tódor kultusz egyik fontos tárgya. A szent emléknapján (október 31.) tartott ünnepi szertartások részeként processióval viszik át a kispataki görögkatolikus kápolnából a sárospataki parókiális templomba. (Szabó Irén)

Boldog Romzsa Tódornak szentelt templomok Magyarország területén

Boldog Romzsa Tódor görögkatolikus kápolna – Mezőkövesd
felszentelve: 2020. július 11.

Boldog Romzsa Tódor görögkatolikus templom – Nyíregyháza
felszentelve: 2022. június 6.

Boldog Romzsa Tódor püspök: „Megalkuvás nélkül!”

"Részünk legyen a szentek fényességében!"
Kol 1,12